

عنوان مقاله:

بررسی دیالکتیک خدایگان و بنده هگل در مرگ یزدگرد اثر بهرام بیضایی و ساردانا پولس اثر لرد بایرن

محل انتشار:

دوفصلنامه ادبیات تطبیقی، دوره 3، شماره 6 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سیدمحمد مردی - دانشیار دانشگاه تهران

فاطمه اکبری - کارشناس ارشد زبان و ادبیات انگلیسی

خلاصه مقاله:

هگل در کتاب پدیدارشناسی ذهن، مراحل پیشرفت ذهن را بررسی می کند و در بخش مربوط به خود آگاهی، دیالکتیک خدایگان و بنده را به عنوان یک مرحله از مراحل که ذهن باید برای تکامل از آن بگذرد، مطرح می کند. این دیالکتیک زمانی مطرح می شود که دو خودآگاهی، برای اولین بار با هم روبه رو می شوند و هر کدام فکر می کنند وجود دیگری باعث می شود استقلالش از بین برود. پس، برای اثبات استقلال خود، دو طرف وارد پیکار می شوند. در دیالکتیک هگل پس از این پیکار هر یک از خود آگاهی ها، به تعریف جدیدی می رسند. آن که پیروز می شود، خدایگان و بازنده، بنده است. البته دیالکتیک خدایگان و بنده تا زمانی ادامه دارد که بین دو طرف رابطه شناخت متقابل وجود داشته باشد. گفتار حاضر تلاشی در جهت بررسی امکان انطباق این نظریه، با متن نمایشنامه های مرگ یزدگرد اثر بهرام بیضایی و ساردانا پولس اثر لرد بایرن است و یافته های این پژوهش نشان می دهند که دیالکتیک خدایگان و بنده در هر دو اثر وجود دارد؛ ولی شرایط لازم برای تداوم آن فراهم نیست. همچنین، در هر دو اثر، به دلیل عدم وجود شناخت متقابل بین خدایگان و بنده، پیکار جدیدی به راه می افتد، اما فرجام این پیکار آن گونه که هگل مطرح می کند، نیست و با مرگ یکی از طرفین دیالکتیک پایان می یابد.

کلمات کلیدی:

دیالکتیک خدایگان و بنده، بهرام بیضایی، مرگ یزدگرد، ساردانا پولس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/833841>

